

Бектилди:
КР ССМнын 2020-жылдын
«_____» _____
№ _____ буйругу менен

СТАНДАРТТЫК ОПЕРАЦИЯЛЫК ПРОЦЕДУРА КЫЧКЫЛТЕКТИК ТЕРАПИЯ

Стандарттык операциялык процедура (мындан ары - СОП) – Кычкылтектик терапия эл аралык сунуштамалардын жана жергиликтүү ченемдик-методикалык документтердин негизинде иштелип чыккан.

БАГЫТЫ:

Аталган СОП медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын камсыздоо системасынын ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана бардык адистердин иш-аракеттерин стандартташтырууга, ошондой эле ишти аткаруу учурунда кетирилген каталар менен байланыштуу тобокелдиктерди азайтууга багытталган.

АТКАРУУ БОЮНЧА ТАЛАПТАР

Аракеттенүү мезгилинде СОПту аткаруу милдеттүү болуп саналат, аны аткаруудан баш тартуунун жүйөөсү айтылып, документке түшүрүлүп, КР Саламаттык сактоо министрлиги менен макулдашуусу зарыл. Зарылчылыгына жараша СОП кайрадан каралып чыгып, КР ССМнын макулдугу боюнча өзгөртүлүүсү ыктымал.

Кычкылтектик терапия, же оксигенотерапия – кычкылтекти дарылык максатта колдонуу. Негизги максаты – организм ткандарын кычкылтекке толтуруу жана кычкылтектик таңкыстыкты алдын алуу.

Жабдылышы:

- кандын кычкылтекке каныктырылышын өлчөө үчүн пульсоксиметр
- колду жууп-тазалоо үчүн антисептик
- кычкылтек концентратору
- бир жолку мурун канюлясы, назалдык катетер
- дистирленген суу
- стул же кушетка (бейтап үчүн).

Оксигенотерапия өткөрүү үчүн көрсөтмө:

- дем алуу системасынын ооруларындагы (өпкөнүн обструктивдүү өнөкөт ооруларында, бронхиалдык астмада, пневмонияда, өпкө шишигинде ж.б.) дем алуу жетишсиздиги;
- курч мүнөздөгү жана өнөкөт гипоксия (кычкылтек жетишсиздиги), анын ичинде жүрөк-кан тамыр системасынын ооруларынын негизинде келип чыккан кан айлануудагы бузулуулар;
- өнөкөт кычкылтек жетишсиздигинин келип чыгуусу менен байланышкан тобокелдиктер (атмосферадагы кычкылтектин аздыгына карата организмдин компенсатордук реакциясынын чыңалуусунда).

Иш-аракеттердин алгоритми:

1. Колдорду жууп-тазалоо;
  2. Пульсоксиметр менен кычкылтектик сатурациясын (SpO₂) өлчөө;
- эгерде кычкылтектин сатурациясы 88%дан төмөн болсо, анда кычкылтек көлөмүн 90-95%га жеткирүү үчүн кычкылтектин берилишин камсыз кылуу зарыл.

3. Бейтапка өзүн тааныштыруу, ошондой эле процедуранын максаты жана жүрүшү тууралуу түшүнүк берүү.
4. Нымдоочтогу дистирленген суунун бар-жогун текшерип алуу.
5. Аппаратты иштетүү.
6. Стерилизацияланган кычкылтектик канюляны аппаратка кошуп, бейтаптын бетине кийгизүү.
6. Пайдалануу боюнча нускамага ылайык кычкылтек концентраторунун ишин текшерип алуу.
8. Кычкылтекти берүү ылдамдыгын мүнөтүнө 1 литр кылып белгилеп алуу. Биринчи жолу күйгүзгөндөн 20-30 мүнөт өткөндөн кийин сатурацияны текшерүү, берүү ылдамдыгын көбөйтүү же SpO2 90-95 %га чейин азайтуу.
9. Концентраторду ысык бөлүп чыгаруучу приборлордон алыс жана жакшы желдей турган жерге орнотуу. Прибордун арткы бети желдеп туруу үчүн тамга, чоң эмерек буюмдарына, ошондой эле терезе пардаларга чейин аралык 30 сантиметрден кем болбоого тийиш.
10. Ыңгайлуу абалды кармоосу үчүн бейтапты отургузуп же жаткырып коюу.

Эскертүү: Оксигенотерапия организм үчүн алда канча пайдалуу жана натыйжалуу болуп саналат. Кычкылтек организмдин көнүп алуусун жаратпайт, кошумча таасирлер жана өтүшүп кетүүлөр менен коштолбойт, эң башкысы – аны дарыгердин дайындоосу аркылуу пайдалануу.

Кычкылтектин концентраторлорду дезинфекциялоо – O₂ бөлүп чыгаруу боюнча аппаратты тейлөөнүн милдеттүү бөлүгү. Туура пайдалануу учурунда кычкылтек генератору алда канча узагыраак иштеп, сапаттуу жана тазаланган кычкылтек бөлүп чыгарат.

кислород.

Кычкылтектик концентратордун төмөнкү тетиктерин мезгил-мезгили менен тазалап туруу зарыл:

- үстүртөн тазалоо үчүн орнотулган чыпкаларды;
- тыкыр тазалоо үчүн орнотулган филтрлөөчү элементтерди;
- нымдоочу түзүлүш;
- дем алуу үчүн гарнитурду (бет капты, мурун үчүн канюляны).

Кычкылтектик концентраторлорду тазалоо эржелери:

- кычкылтек концентраторун дезинфекциялоонун алдында шнурду розеткадан сууруп коюңуздар.
- чыпкалар (филтр) чаң соргуч менен тазаланат же самын аралашкан жылуу суу менен жуулуп, андан соң абада кургатылат. Чыпкалар жумасына эки жолу тазаланат же алмаштырылат (үстүртөдөн тазалоо), ошондой эле аларды 6 айда бир жолу алмашырылат (тыкыр тазалоо).
- кычкылтекти нымдаштыруучу түзүлүшкө такай дистирленген суу куюм зарыл жана оксигенотерапиянын ар бир сеансынан соң жаңысына алмаштырып туруу керек. Жумасына бир жолу нымдаштыруучу түзүлүштү самындуу суу менен жууп туруу зарыл. Ар бир нымдоочто минимум жана максимум деген белгилер бар, суунун зарыл болгон өлчөмү ошол чекте болууга тийиш.
- инфекциянын жайылып кетүүсүн алдын алуу жана цеолит колонкаларынын булгануусун алдын алуу үчүн кычкылтек концентраторун такай тазалап-жууп туруу керек.